

Oplemenitev tržne vrednosti medu s shemo kakovosti

Aljaž Debelak,¹ Tina Žerovnik²

¹ svetovalec JSSČ za varno hrano,
aljaz.debelak@czs.si

² svetovalka JSSČ za ekonomiko,
tina.zerovnik@czs.si

Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo ni ves med, pridelan v Sloveniji, ampak zgolj med čebelarjev, ki so vključeni v evropsko shemo kakovosti SMGO. Pridelovalci Slovenskega medu z zaščiteno geografsko označbo svojim potrošnikom zagotavljajo dodatno kakovost in sledljivost vsakega kozarca medu. Čebelar, ki se odloči za vključitev v shemo višje kakovosti, kot je SMGO, jasno sporoča svojim potrošnikom, da ima ogromno čebelarskega znanja, dela vestno, njegov med pa je varen in kakovosten, s tem pa tudi vreden višje cene.

Poleg kakovosti so za Slovenski med značilne tudi vrstna pestrost in dobro izražene tipične senzorične lastnosti posameznih vrst medu. Vrste Slovenskega medu z zaščiteno geografsko označbo so: akacijev, cvetlični, lipov, kostanjev, smrekov, hojev in gozdni med.

Kakovost zagotavljamo z notranjim in zunanjim nadzorom pridelave medu. Notranji nadzor izvaja Čebelarska zveza Slovenije. Pred vstopom v shemo kakovosti čebelarja obišče terenski svetovalec ČZS in opravi presojo njegovega čebelarstva. Preveri, ali čebelar deluje v skladu s Smernicami dobrih higienskih navad v čebelarstvu in zagotavlja sledljivost svojega medu z vodenjem ustrezne dokumentacije in shranjevanjem vzorcev medu. Odvzame mu tudi en vzorec medu, na katerem naredi terenski meritvi vsebnosti vode in električne prevodnosti, ter ga pošlje na ČZS, kjer dodatno analiziramo kakovostne parametre medu še v svojem laboratoriju. Presojo pri čebelarju ponovimo vsake tri leta. Vsako leto sta narejeni tudi zunanja presoja certifikacijskega organa Bureau Veritas, ki izvede kontrolo nosilca certifikata (ČZS), ter presoja pri nekaterih naključno izbranih čebelarjih, vključenih v shemo kakovosti. Po uspešno opravljeni prvi presoji Čebelarska zveza Slovenije čebelarju izda certifikat pridelovalca Slovenskega medu z zaščiteno geografsko

označbo, vedno pa prejme tudi analizne izvide njegovega vzorca medu.

Sledljivost vsakega kozarca SMGO zagotavljamo s posebno zaščitno prelepko z evropskim simbolom zaščitene geografske označbe, na kateri je unikatna serijska številka, ki jo lahko

Strožji kriteriji kakovosti Pravilnika o Slovenskem medu z zaščiteno geografsko označbo (Uradni list RS, št. 46/09) v primerjavi s Pravilnikom o medu (Uradni list RS, št. 4/11):

- Med mora vsebovati manj kot 20,0 % vode, manj kot 18,6 % vode za SMGO.
- Med mora vsebovati manj kot 40 mg/kg HMF-a, manj kot 15 mg/kg HMF-a za SMGO.

povežemo s posameznim uporabnikom sheme.

Sistem SMGO je kolektivna zaščita skupine proizvajalcev in je za

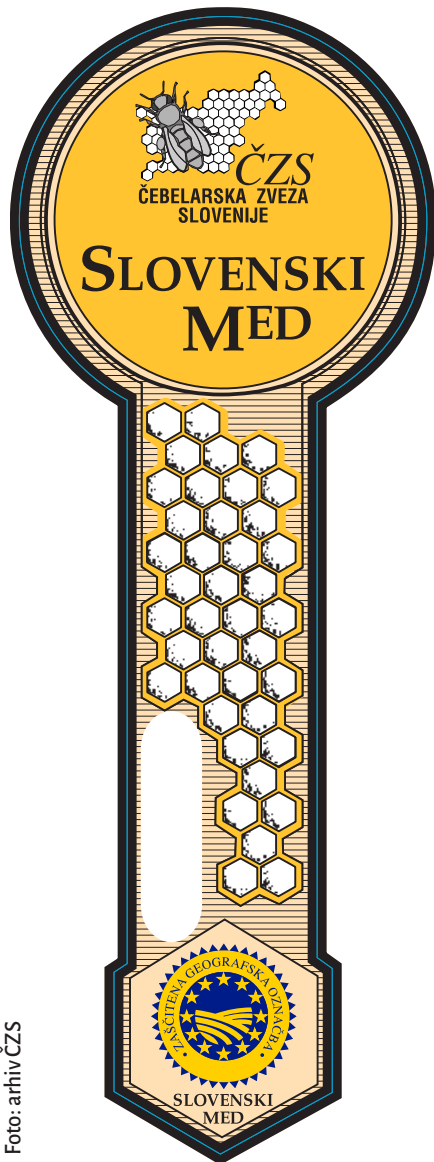

Foto: arhiv ČZS

uporabnika popolnoma brezplačna, vse stroške certificiranja in notranjega nadzora nosi ČZS. Edini strošek proizvajalca je nabava zaščitnih prelepok.

Naš cilj je ozaveščanje potrošnikov o izdelkih višje kakovosti, vsak pridelovalec medu »SMGO« pa lahko veliko stori že pri prodaji medu na svojem domu. Kupcu lahko razloži delovanje sistema in na njegovo željo tudi pokaže dokazila o vključenosti v shemo in rezultate laboratorijskih analiz svojega medu. Čebelarstva zveza Slovenije ves čas ozavešča splošno in čebelarsko javnost o kakovosti Slovenskega medu z zaščiteno geografsko označbo na prireditvah in dogodkih, kjer sodelujejo naši člani. ČZS si šteje kot pomemben dosežek dogovor z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS v okviru Konzorcija EU zaščitene živilskih pridelkov in izdelkov o promociji evropskih shem kakovosti in obsežni medijski kampanji, ki se bo izvajala v začetku prihodnjega leta, v okviru katere bo potrošnikom s pomočjo oglasov na vseh medijskih kanalih predstavljen znak »zaščitena geografska označba«, kar bo velika promocija Slovenskega medu z zaščiteno geografsko označbo.

Priložnost pri vključevanju v sheme je tudi v tem, da lahko ob dobrem trženjskem pristopu prodajamo po višjih cenah, saj z značko kakovosti potrošniku zagotavljamo zanesljivost porekla in kakovosti. Trženje medu pod kakovostno shemo Slovenski med z geografsko označbo je za čebelarje poseben izziv, nekaterim tudi tako velik, da ne želijo sodelovati v shemah kakovosti.

Vsak med moramo označiti tako, da vsebine ni mogoče spremeniti brez odprtja ali spremembe embalaže. V ta namen je najlažje uporabiti prelepko za med. Posebno prelepko z evropskim znakom »zaščitena geografska označba« pa lahko uporabljajo samo pridelovalci medu, ki so vključeni v shemo SMGO.

Pomembno je zavedanje čebelarjev, vključenih v sheme kakovosti, da je njihov med nekaj posebnega, saj ni le lokalni pridelek, ampak je lokalni pridelek, ki je prepoznan kot pridelek z značko kakovosti na evropski ravni. Poleg promocijske podpore MKGP-ja in Čebelarske zveze Slovenije je smiselno tudi medsebojno spodbujanje čebelarjev pri vključevanju v sheme. Več bo čebelarjev, ki vstopijo v kakovostne sheme, več tovrstnega medu bo na trgu, kar bo povzročilo večjo prepoznavnost kakovostnih shem kupcev in posledično večje povpraševanje po medu, ki je uvrščen v sheme kakovosti. Poleg tega, da ob večjem povpraševanju potrošnika lažje višamo cene, kot če je povpraševanja manjše ali ga ni, tudi povečamo kupno moč nakupa Slovenskega medu z zaščiteno geografsko označbo in na ta način lažje konkuriramo drugemu medu na trgu.

Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo

Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo ustreza strožjim kriterijem kakovosti, kot jih navaja državni Pravilnik o medu! Vsebuje manj kot 18,6 % vode in manj kot 15 mg/kg HMF-a, kar zagotavljamo z laboratorijskimi analizami.

Število novih članov SMGO-ja
september 2022

3

Število članov, ki so izstopili
avgusta 2022

1

Število vseh članov SMGO-ja
avgusta 2022

439

Za vključitev v kakovostno shemo »Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo« navežite stik z g. Aljažem Debelakom po tel.: 040/436 519 ali 01/729 61 29 oz. na e-naslovu: aljaz.debelak@czs.si. Več informacij najdete na spletni strani: www.slovenskimed.si v rubriki SMGO.

Končni cilj je, da se ves med, ki je pridelan v Sloveniji, z vključitvijo v sheme kakovosti prepozna za med z dodano vrednostjo in da lahko Slovenija upraviči svoj sloves čebelarstva ne le kot čebelarstva

države z bogato kulturno dediščino, ampak tudi s pridelavo medu, ki ima evropsko značko kakovosti. Samo skupaj lahko dosežemo večjo prepoznavnost, povpraševanje kupcev in s tem tudi višjo ceno

našega kakovostnega medu z zaščiteno geografsko označbo.

Za dodatne informacije in vključitev v shemo SMGO se obrnite na: aljaz.debelak@czs.si
ali: 01/729 61 29. 🍯

Boljša prepoznavnost dodane vrednosti našega medu!

V teku je promocijska kampanja shem kakovosti, ki jo v višini 350.000 EUR financira Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS, na pobudo Konzorcija nosilcev EU zaščitene slovenske živilske pridelave in izdelkov ter njegovega zastopnika Boštjana Noča. Oglase lahko spremljate v medijih od 21. oktobra do 30. novembra 2022 ter predvidoma maja in junija prihodnje leto. Promocijo znaka »zaščitena geografska označba«, ki ga nosi naš Slovenski med ZGO, ter znaka »zaščitena označba porekla«, ki ga najdemo na embalaži Kočevskega gozdnega medu ter Kraškega medu, bomo lahko spremljali v TV-oglasih, na družbenih omrežjih in v tiskanih medijih. Izkoristite priložnost dobre promocije in se priključite kateri izmed shem kakovosti za dodano vrednost svojega medu! Več informacij o medijski kampanji boste lahko izvedeli 16. novembra na Dnevu shem kakovosti, ki bo potekal na sedežu ČZS.

Aljaž Debelak, svetovalec JSSČ za varno hrano

Izkušnja uporabe sistema SMGO

Član sheme »Slovenski med« sem že od leta 2009, še preden nam je Evropska komisija priznala Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo (SMGO) na ravni EU leta 2013.

Pri proizvodnji medu vedno stremim k vrhunski kakovosti in njegovemu poreklu.

Potrošniki se vedno bolj ozaveščajo o poreklu medu SMGO in njegovi kakovosti, kar dokazuje tudi izkušnja, ki jo imam s svojimi strankami pri prodaji medu na domu, ko se stranke zelo rade pogovorijo in pozanimajo o kakovosti in označbi. Prodaja na domu omogoča, da se strankam bolj posvetim in tako znanje in izkušnje, ki so jih pridobile, prenašajo naprej svojim prijateljem, sorodnikom, znancem, ki se za nakup medu prav tako obrnejo na nas.

V trgovinah se seveda potrošnikom na tak način ne moremo približati, vendar opažam, da ljudem zanimanje za med z geografskim poreklom iz leta v leto narašča, kljub temu je takih potrošnikov še vedno premalo. Zato bi bilo dobro, da bi lastniki

medu SMGO, ki svoj med prodajajo trgovcem, z njimi sklenili dogovor, da je ta blagovna znamka medu na trgovinskih policah ločena od nizkocenovnih medov z vprašljivo kakovostjo. Na izpostavljeni polici pa naj bo jasno označeno, da gre za »Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo«.

Moje stalne stranke zaupajo kakovosti mojega medu, ker je ta pod stalno kakovostno kontrolo (SMGO), in s tem sprejmejo tudi primerno ceno.

g. Zvonko Sedmak, član komisije UO ČZS za Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo